

мих обов'язків секретаря судового засідання, у разі відсутності останнього; 3) статтю 63 КАС України слід доповнити частиною другою у редакції: «2. Помічник судді за дорученням судді (головуючого) може здійснювати фіксування судового процесу технічними засобами, за відсутності секретаря судового засідання складати журнал судового засідання».

Бєлікова О. В.

*Асоціація «Експерт-Юрист» (м. Донецьк),
кандидат юридичних наук, адвокат*

ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

Враховуючи, що в сучасний період розвитку нашої держави формування законодавчої бази ринкової економіки вступило в новий етап, очікується прийняття й інших нормативно-правових актів з адміністративної відповідальності, що не входять до Кодексу України про адміністративні правопорушення (наприклад, планується прийняття Підприємницького кодексу України).

Перераховані аргументи привели автора до думки про необхідність розробки та прийняття Закону України «Про основи законодавства України про адміністративні правопорушення юридичних осіб», який містив би загальні положення і принципи такої відповідальності, забезпечував правову базу про відповідальність за адміністративні правопорушення юридичних осіб. Ця пропозиція займає центральне місце у визначенні напрямів вдосконалення законодавства про адміністративну відповідальність юридичних осіб.

Відсутність чіткого правового механізму в регулюванні описаних правовідносин породжує деякі проблеми. Має місце слабкий адміністративно-правовий вплив на юридичних осіб, що не виконують певні вимоги. Більшість завдань по реформуванню правової системи доки не реалізована. Низькою залишається якість прийнятих законів. Правова система все ще залежить від політичного і адміністративного втручання. Ослаблений правопорядок, зростають злочинність і правовий нігілізм.

Ст. 1 Закону України «Про відповідальність підприємств, установ та організацій за порушення законодавства про ветеринарну медицину» передбачено одинадцять складів правопорушень підприємств, установ та організацій у галузі ветеринарної медицини і водночас ст. 107 КУпАП передбачила адміністративну відповідальність посадових осіб за порушення правил з карантину тварин та інших ветеринарно-санітарних вимог. При цьому об'єктивна сторона правопорушень, передбачених згаданим Законом, збігається з об'єктивною стороною правопорушення, передбаченого ст. 107 КУпАП. Аналогічно збігається об'єктивна сторона правопорушень підприємств, установ та організацій, передбачених ст. 46 Закону України

«Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», та об'єктивна сторона правопорушення, передбаченого ст. 42 КУпАП для посадових осіб. Така ж ситуація простежується і щодо ст. 17 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», і ст. 155 КУпАП (Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). – К.; Видавництво «Юридична думка», 2004. – 584 с.)

Аналіз чинного законодавства з адміністративної відповідальності підприємств, установ і організацій, проведений автором, дозволив запропонувати проект Закону України «Про основи законодавства України про адміністративні правопорушення юридичних осіб» і сформулювати в ньому положення про компетенцію органів державної влади в сфері законодавства про адміністративні правопорушення юридичних осіб. На думку автора, до органів державної влади в сфері законодавства про адміністративні правопорушення юридичних осіб належать:

визначення принципів і встановлення загальних основ законодавства України про адміністративні правопорушення юридичних осіб;

встановлення адміністративної відповідальності за порушення: антимонопольного законодавства, правил і норм в сфері містобудування, земельного законодавства, законодавства про охорону довкілля, правил застосування контрольно-касових апаратів, дисципліни цін, аудиторської діяльності, за незаконні операції з іноземною валютою, незаконне (нецільове) використання бюджетних коштів, за порушення законодавства про рекламу і про захист прав споживачів, в сфері пожежної і радіаційної безпеки, за порушення правил рибальства, охорони рибного запасу, морський і біологічний ресурс, правил обороту зброї, боєприпасів;

визначення, у разі потреби, порядку розгляду справ про окремі види адміністративних правопорушень юридичних осіб, відповідальність за які встановлюється чинним законодавством України.

Таким чином, за пропонованим проектом Закону України до компетенції України та її органів державної влади має належити встановлення адміністративної відповідальності юридичних осіб, що міститься у більше ніж двадцяти нормативно-правових актах за порушення різних галузевих правил і норм, в одному нормативно-правовому акті.

Пропонований проект Закону України «Про основи законодавства України про адміністративні правопорушення юридичних осіб» має містити 4 розділи.

Перший розділ називається «Загальні положення», другий – «Адміністративне правопорушення і адміністративна відповідальність юридичних осіб», третій – «Органи публічної влади, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення», четвертий – «Проведення у справах про адміністративні правопорушення».